

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitótér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvöm-
 dájában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Báró Vojnits István üdvözlése.

Zombor, 1899. jan. 16.

Hogy milyen általános és lelkes örömet keltett a királyi kegynek azon megnyilvánulása, a melyvel Őfelsége dr. Vojnits Istvánt bárói rangra emelte s egyúttal neki az örökös főrendiházi tagsági jogot adományozta, annak legfényesebb bizonyítéka az üdvözléseknek végtelen sorozata.

A kitüntetés óta alig telt el nap, a mikor a főispán itthon volt, hogy ne jelentkezett volna valamely küldöttség avagy a magánosok nagy száma, hogy az őszinte érzelmek hangján ne fejezték volna ki érzelmeiket.

Fényes bizonyítéka az általános örömeink és báró Vojnits István főispán személye iránt minden oldalról megnyilvánuló tiszteletnek a Zombor város törvényhatósági bizottsági tagjainak tisztelegése.

A város törvényhatósági bizottsági tagjai vallás, nemzetiségi és pártkülömbőség nélkül értekezletet tartottak s ezen az értekezleten egyhangú lelkesedéssel határozták el, hogy báró Vojnits Istvánt testületileg üdvözlék.

E határozathoz képest a törvényhatósági bizottság tagjainak tulnyomó része, vallás, nemzetiségi és pártkülömbőség nélkül együttesen, korpolatíve jelentek meg folyó hó 14-én délelőtt fél 12 órakor báró Vojnits István főispán előtt.

A népszerű és oly nagy tekintélynek és közszeretnek örvendő főispánt zugó, lelkes éljenzéssel üdvözlötték; majd előállott Széchényi József, bizottsági tag s a következő beszédet intézte báró Vojnits István főispánhoz:

Méltóságos báró ur!

Mélyen tisztelt főispánunk!

Annak a villámgyorsasággal elterjedt s szétfutott hírek a hallatára, hogy Felsőmagyarországon királyunk Méltóságodat magyar bárói rangra emelte s a főrendiház örökös tagjává legkegyelmesebben kinevezte, ezen hírek hallatára — mondom — az egész város megmozdult.

Egy lelkesedő, egy repeső öröm hatotta s járta át a szíveket, mely Méltóságod iránt érzett mély tisztelet s szeretetből merítették és szívták az ő életét, az ő lelkesítő táplálékát.

Átérezték ezt Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságának tagjai is, mert a törvényalkotta együttműködésben közvetlen szemlélője, s éber megfigyelője volt azon lankadatlan s kitartó nemes buzgalomnak, melyet kormányzati működésében Méltóságod a minden jó, a minden szép, s a minden nemes célok elérhetésére lépten nyomon oly fáradhatlanul kifejteni igyekezett.

Hivatali ténykedéseiben a szigorú, de mindig az igazságos főispánt látta; látta és tapasztalta, hogy a közbe-közbe felmerült ellentéteket nemes érzelmeivel s finom tapintatával mindig kiegyenlítette, tág és széles látókörével mindig és mindig a köznek a javára, a köznek a hasznára munkált.

Ezek azok, melyek Zombor sz. kir. város törvényhatóságának bizottsági tagjait ösztönözték, s nagy lelkesedéssel indították arra, hogy a királyi kegyből kirádat családi rangemelés, s ezzel Magyarország főnemesei sorába történt beiktatásával kapcsolatos fényes kitüntetés alkalmából Méltóságodat tiszteletének s örömeinek bensőséggel üdvözlölje.

Aldja meg az Ég Méltóságodat tartós és állandó egészséggel, árássa el a bőség szarujának minden boldogságával; adjon az Ég Méltóságodnak elég erőt, hogy nemes hivatása s hazafias érzelmeinek sugalmazásából a királyi kegy által mindannyiunk örömeire most már még inkább kiterjesztett, s még inkább kiszélesített hatáskörében fényes tehetségeit szeretett édes Hazánk javára még sokáig szentelhesse. De kérjük még a Mindenható, hogy szépen fejlődő városunk szellemi előhaladásának, jogos és igazságos érdekeinek megóvása által úgy az anyagiakban is leendő előbbrevitelével közhasznú tevékenységét városunk felvirágzására még sokáig érvényesíthesse.

Isten tartsa! Isten éltesse!

A lelkes, meg-megújuló éljenzés lecsillapulta után Vukicsevits Gy. Miklós bizottsági tag lépett elő s lelkes beszédben szerb nyelven üdvözlölte

a főispánt. Ezt a beszédet is lelkes helyeslés és éljenzés kísérte.

Báró Vojnits István főispán az őszinte és igaz hála érzetétől áthatva mond köszönetet, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai vallás, nemzetiségi és pártkülömbőség nélkül szívesek voltak az ő üdvözlésére megjelenni abból az alkalomból, hogy a királyi kegy feléje irányult. Háláját és köszönetét fejezi ki különösen azért, mert ezen megjelenésben annak a rokonszenvnek és bizalomnak, a melyet főispáni állásának elfoglalása alkalmával neki előlegezték, a megerősödését látja. A programjának azon részét, hogy vallás, felekezeti és nemzetiségi különbség, valamint minden párt-szinezet nélkül, egyedül a méltányosság és igazságosság szerint kívánt eljárni, beváltani iparkodott. Hogy ez sikerült, csak annak tudható be, hogy ebben a törvényhatósági bizottság tagjai segítettek, a kik intencióját helyeselték s őt teljes odaadással támogatták. Mint a múltban ténykedéseit oda terelte, hogy a város szellemi és anyagi előhaladását előmozdítsa, úgy a jövőben is, hatványozott mértékben, ez lesz a célja. Ismételve köszönetet mond a szíves megjelenésért s a tisztelgők jóakarátát a jövőre is kéri.

Báró Vojnits István ezen tartalom válasza általános öröme és lelkesedésre hangolta a bizottsági tagokat. A bizottsági tagok mint egy test örömmel mentek a főispánt üdvözölni, mert mindnyájukat az igaz és őszinte tisztelet fűzi a főispánhoz, annak mindenkoron igazságos, előzékeny s mindenek fölött a város érdekét szolgáló működését.

A törvényhatósági bizottság tagjainak tisztelegése után nyomban még két küldöttséget fogadott a főispán.

Tisztelegte nála a helybeli szerb tanítóképezde tanári kara. Vukicsevits Gy. Miklós lelkes beszédet intézett a főispánhoz.

Báró Vojnits István meleg hangon mond köszönetet a szíves üdvözlésért s méltatva a tanári karnak mindenkoron tapasztalt hazafias eljárását, biztosítja a tisztelgőket, hogy a jövőben is minden egyes ily kérdésben benne odaadó támogatóra találjanak.

Ezután jött a zombori általános ipartestület küldöttsége. A küldöttség nevében Frey Imre mondott üdvözlő beszédet.

Báró Vojnits István igen szívélyes szavakban köszöni meg az ovációt. Ismeri az ipartestületek fontosságát és tudja, hogy a helybeli ipartestület milyen tevékeny és jó kezekbe van letéve. Továbbra is sikert kíván a fontos feladatok teljesítéséhez s biztosítja a küldöttséget, hogy mint eddig a legnagyobb figyelemmel kísérte az ipartestület működését, úgy a jövőben is ezt teendő. Mindig számíthatnak teljes jóakaratu támogatására.

A bodrogh monostorszegi irásos köleletről.

A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat részéről Bodrogh-Monostorszeg határában folytatott és még folyamatban levő ásatásokról ez ideig még semmiféle ismertetés sem jelent meg. Azonban munkálat alatt van egy terjedelmesebb tanulmány, mely a társulati „Évkönyv” folyó évi I. füzetébe van szánva. A késelem oka, a dolog technikai oldalára vezethető vissza, a mennyiben a szöveg közé nyomandó rajzok dűcai még eddig nem állottak rendelkezésünkre.

Dr. Dudás urnak e lapok folyó évi 3. számában közzétett sorai kapcsán alkalmoszerűnek találom a Szigaszigetben megkezdett ásatásról, de különösen az ott lelt irásos kölapról egyet-mást e helyen is elmondani.

A Szigaszigeten, a romokat átszelő próbakörmön kívül, egyebet alig végeztem. Ebben az árokban találtam mult évi december 12-én a kérdésben forgó irásos kölapot.

E költábla 75 cm. mélyen, irásos felével felé fordulva, vízszintesen feküdt a törmelékelt laza talajban. Első pillanatra feltűnt, hogy az

nem teljes egész, hanem darab, talán az egésznek csak a fele.

Alakjánál fogva azt következtethetni, hogy eredetileg falba, vagy valamely emlékoszlopba volt beleépítve, mint a hogy az emlék-táblákat most is befalazni szokták.

Hol van e kölapnak a másik fele? — közelében nem találtuk. Tavaszra talán majd előkerül! Lehet azonban, hogy nincsen is a romok között, mert nem lehetetlen, sőt valószínű is, hogy azt máshonnan hozták oda. A jelek ezt mutatják. Észrevételelem mégis az, hogy ha úgy hozták is oda, messziről nem cipelhették, mert utóvégre is, egy oly kölapotredéknek, mint ez is, ki, vagy mennyiben vehette hasznát!?

Említést tesz Dudás dr. ur arról a határjelző köről is, melyet a mult században a Bács és Bodrogh vármegyék határának megállapítása végett kiküldött bizottság e vidéken keresett. Azt hiszem, hogy módunkban lesz ezt a kérdést is mielőbb tisztázhatni, mert itt, ezelőtt néhány évvel Horváth Ádám bodrogh-monostorszegi lakos a Duna hullámaiból csakugyan kiemelt egy hatalmas veres márványdarabot, mely kétségkívül valamely emlékkő, vagy jelzőkő talapzata lehetett. Irás nincsen rajta; de ki tudja, nem kerülhet-e elő ugyanarról a helyről az irásos darab is!?

Föltevéseimet összevetvén: Bodrogh várát csakugyan a Kalandos-szigeten (tehát nem a sziga-szigeti Pálos-rendű kolostor romjainál) kell keresnünk, mert Horváth Ádám az említett követ is a kalandos-szigeti duna-ágban találta.

Bodrogh-Monostorszeg, 1899. január 13.

Gubitzka K.

A szökővekről.

(Ismeretterjesztő apróság.)

Bizonyosan sokan mondogatták az idén is, ugyan mikor lesz már szökőévünk?! Nagyon sokan nem tudják, hisz ki is történék holmi ily időszámítással? Elég, hogy tudtuk; és hogy elfelejtettük, az már a memoria rovására irandó. Minthogy azonban ezt tudni mindenkinek illik, azt hiszem nem végzek fölösleges munkát, ha fölújtom úgy, a hogy még emlékszem róla az iskolából.

Réges-régen a nép a csillagok és a hold állásából, az évszakok és égitütemények változásából következtetett az idő haladására. (Az alföldi juhásznak mai nap is ezek helyettesítik a kalendáriumot.) Az év és évszakok természetes meghatározására a hold nem is volt akkoriban rossz számítás. Mert a hold fényváltozása minden 29 $\frac{1}{2}$ nap alatt ismétlődik. Ezt az időt vette az emberiség egy hónapnak. Ha már most 12 hónapot veszünk egy évben 29 $\frac{1}{2}$ × 12 = 354 napot kapunk, tudjuk pedig, hogy ez kevés, ha 13 hónapot veszünk, akkor meg több. Az évnek valódi tartalmát tehát nem ismerték úgy, mint mi, most. Mert pl. Julius Caesar is Krisztus Urunk születése előtt 46 évvel azt a rendeletet adta ki, hogy mivel az akkori számítás szerint egy egész év 365 $\frac{1}{4}$ napot tett ki, ezentul 3 egymásután következő év egyenként 365 napból állónak tekintessék, míg a negyedik egy egész nappal toldassék és szökőév címen 366 napot számláljon.

De ezen számítás sem vala pontos. A XVI. század végén a hiba már 13 napot tett ki, azért és onnan, mert soha sem számítottak elsőségsen másodperceket. Denique XIII. Gergely pápa 1582-ben korának tudós embereivel helyrehozta a százados hibát. Mivel Kr. sz. után 325-ben tartott nicai zsinat határozata értelmében már akkor kihagytak 3 napot, most nem 13 napot, hanem csak 10 napot kellett átugrani, a mi megis történt 1582-ben. Ugyanis XIII. Gergely pápa rendeletére október 4-éről másnap október 15-re ugrottak át s ezzel a hiba helyre lett volna hozva. Egyben gondoskodtak, hogy a hiba ne ismétlődhesék, miért is intézkedés történt, hogy ezentul is minden 400 évben egy szökőnap kihagyassék.

Ezek szerint tehát megmaradt minden negyedik év szökőévnek; míg a százaz évekből csupán 400-al oszthatók lesznek szökővekknek

tekintendők, a többi százaz évek csak közönséges évek.

Ebből tudjuk, hogy 1700, nemkülönben 1800 nem voltak szökőévek, miután 400-al nem oszthatók maradék nélkül, ellenben 1600 szökőév volt, mert 1600 igenis 400-al osztható maradék nélkül. Az utolsó szökőév, mint tudjuk, 1896 vala, lévén 4-gyel maradék nélkül osztható. A folyó év nem szökőév. Ugyancsak 1900 sem lesz szökőév, ámbár negyedik év 1896, tehát az utolsó szökőév után, de nem lesz szökőév azért, mert százaz év és 400 al maradék nélkül nem osztható.

Az így rendezett naptárt Gergely pápa után, Gergely naptárnak nevezzük és ezen naptárt, a görög keletiek kivételével, az összes keresztény nemzetek elfogadták. A görög keletiek tehát 13 nappal hátramaradtak. A Julius-féle (gör. keleti) naptárt 6-naptárnak, a Gergely-félét új-naptár elnevezés ismerjük.

Igaz, hogy még a Gergely-féle számítás után is maradt fenn egy kis hiba, de ez oly lényegtelen, hogy csak 3600 év alatt tesz ki egy napot.

Hogy ki fog ez iránt intézkedni, ki fogja ezt kijavítani, a jövő titka, azt nem tudom, de igenis tudom és tudja meg mindenki, a kit érdekelhet, azt, hogy a legközelebbi szökőév 1904-ben leend.

Eifried Ágost.

Bogojai egyveleg.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Mint tudni méltóztatik, a falvak általában arról nevezetesek, hogy ott nevezetes dolog egyáltalán nem szokott történni. Nyilvánvaló dolog tehát, hogy Bács-Gombos nem ezek közé tartozik, mert hisz itt az említésre méltó események úgy teremnek, mint akár a gomba. Valóságos alföldi városka ez, kérem szeretettel, a mit rendezett utcai, utcai élénksége, folytonos építkezése, a sztapáriák által kezdeményezett eleven hetipiac, a lakosság értelmessége és a városias jellegét szintén feltüntető nevezetes események nagyban demonstrálnak.

Az 1897 tavaszán „tisztességes” prédikátummal a babéros deszkáktól visszavonult műkedvelő, helyi tanítói színtársulat Cziráky ur buzgó igazgatása alatt a karácsonyi ünnepekben ismét 4 előadást rendezett a „Tanítók Háza” jótékonyására. E testület színészekké csiszolt mintegy 30 tanuló a sokadalomból, a nagyobb iskolát pedig színházzá varázsolta. Jézus születése lett előadva két felvonásban és egy előképben, meglepő szababotossággal. A tanstúleten kívül a helyi hölgyek is nagyban hozzájárultak a sikerhez, kik a korhű ruhakészítésben és az előadásoknál való segédkezésben fáradhatatlanok voltak. Láttuk itt, mennyi igazság és találó van abban, midőn Pázmány Péter az életet a színészetrel hasonlítja össze, így variálván: „Ki van osztva a szerep a királytól a koldusig, s ha a koldus jól adja szerepét, ép oly érdeme van a sikerben, mint a királynak.” — Mintegy 750 látogatónk volt, kik igen elégedetten, elismeréssel és szép emlékekkel gazdagodva távoztak az előadások után. Ezen erkölcsi eredményről tanuskodik a többek közt egy anyóknak eme emlékeztetében maradt, tetszést nyilváníto mondanca: „Ah Istenem, de szép, de gyönyörű, mintha nem is ezen a földön volnék”. A tiszta anyagi eredmény, a nyomoruságos viszonyokat tekintve, kielégítő (mintegy 10 korona). Nem sokat lendített ugyan vele a szent ügyön, de legalább megnyugtatt bennünket Propertius e szép mondanca: „Nagy dolgokban akarni is elég!”

„Polgári Olvasókör”ünk VI. évi közgyűlését jan. 8-án d. u. 5 órakor tartotta, melyen mintegy 25-en voltak jelen. Napirend előtt a folyó ügyek intézettek el, melyen a rendelendő újságok s azok albérlete rendeztetett. Napirend során felolvastattak: az általános elnöki jelentés, a könyvtárnoki jelentés, a pénztárnoki jelentés és a pénztárvizsgáló bizottsági elnök jelentése, melyek öröndetes tudomásul vétettek. — Az általános elnöki jelentés a kör egész évi működését visszatükrözi és teljes képét adja az összes közművelődési tevékenységnek. E jelentés szerint a kör által kezdeményezett népkönyvtár felállítását a kezdeményezéshez méltó siker koronazza, mert az alapszabályok már elkészültek tervezetképpen s legközelebb a hatóság is jóváhagyja azokat. Községünk helynevének magyarosítása is (mely szintén a körből indult ki) már a legközelebb a miniszteriumtól megérkezik, minthogy a megyén már jóváhagyott. Ezzel egyidejűleg a betivásár engedélye is várható, mely vívmányuk haladásra képes voltunkat fogják igazolni. — A Kossuth L. szobor ügy dolgában a silány termései viszonyokban található okokból a 25-ös bizottság még mindig nem alakulhatott meg, ez pedig nagy kár, mert a Kossuth kultusz előre törése egyuttal a szabadság diadala is. — Részvétellel és kegyelettel szavakal emlékezett meg e jelentés a kör egy elhunyt tagjáról, Tallós Imre iparosról, kinek a fáradságos munka után legkellemesebb szórakozó helye e kör vala, miért is osztatlan részvétellel vett tőle búcsút a temetésén zászlója alatt testületileg megjelent kör. — Gyászba volt a körnek Erzsébet szeretett királynénk halála alkalmából is, miről szintén kegyelettel emlékszik ezen elnöki jelentés. — Majd köszönetet szavaz Cziráky Gyula, Hainos József és Szalay Zsiga uraknak a könyvtár részére ajándékozott becses műveikért. — A könyvtár az időszerint 128 kötetet számlál 55584 kor. értékben; pedig a mi a zsongorinak a pénz, az az olvasónak a könyvtár készlet. Tagja a kör a Bács-Bodrogh megyei Történelmi Társulatnak és a Szent-István Társulatnak, honnét tagdíj fejében az évkönyveket kapja s ez utóbból még egy igen értékes ajándékművet: „A csendes óceán” című érdekes utirajzot. — A jegyzőkönyveket megőrzés végett egybekötötte a kör, hogy az utókor hadd találja föl benne koronkint a közművelődés iránt buzgólkodók nemes törekvéseit, hogy buzduljon a mult fáradaimain. — Végül a tisztikar leköszönése következtét s egyhangulag Berecz Károly választás vezető elnökké, Nemes János jegyzővé kiáltattak, mire a tisztikar következőleg alakított meg: Molnár Gábor elnök, Meló Ferencz alelnök, Németh Imre

jegyző és könyvtárnok, Szobonya Fábán pénztárnok; a választmányba és a számvizsgáló bizottságba a következők választattak: Berecz Károly, Bogó József, Herczeg Mór, Szabó Antal; Nemes János, dr. Tamás Antal, Vinceze Fábán (régiek).

Nagy port vertek föl nálunk is a megyei központban legközelebb lefolyt politikai ex-lex népgyűlések. Minthogy karácsony másnapján az Apponyi gróf által tartott népgyűlésről a késői értesülés folytán igen sokan lemaradtak, Dobsay József helybeli csizmadia mester észhez nyult, összeszedte minden elokvenciái képességét s a templomból kijövő ájtatos sokadalmat kárpótlás képen imigyen üdvözlé: „Álljanak meg gazdák, uraimék; lesz kiadás!” s aztán erélyes hangon megmagyarázván az ex-lex átkos állapotát; kifejtette, hogy hát „Nem boldog az magyar!” — de azért „Mégis huncut a német”; mely után a rögtönzött népgyűlés csöndös szétoszlási mozgásba hozta lábait.

A 8-án Zomborban tartott Bánffy féle bizalmi népgyűlés sokkal nagyobb gonddal lett előkészítve, melyről már sokan nem maradtak le, a mi nem Bánffy szépségeért történt, hanem mert a főispán ur (mint régi képviselőnk) iránt igen nagy a személyös tekintet, a mi ki-tünik Szobonya Fábának (a községet is jellemző) azon nyilatkozatából, melyet egyszer az ellenjelölt nélkül álló dr. Vojnits képviselőjelölt urnak tett, midőn tőle bizalmi szavaztatát kérte. A lakonikus felelet ez vala: „Egy szívvel, lélekkel nagyságod mellett leszünk — ha nem lesz ellenzéki jelölt!” — A zombori bizalmi gyűlésről hazatértek úgy mondják, hogy „Nem érdemes Bánffynak bizalmat szavazni, mert a szónokok a dohány-fütlés megengedéséről egy kukkot sem szóltak a néphöl.”

Az ám! Az elljárásunk már fölterjesztette a miniszteriumhoz a képviselőség óhajának megfelelőleg az iskoláink államosítására vonatkozó átiratát, melyben a kellő paedagogiai elvek dícséretes kikötése mellett azon joviális kuriozitás is szerepel, hogy „csak tarokkoni” tudó tanítók nevezetők ki ezen iskolákhoz. Az óvodásnői pályázatnál megkivántatik, hogy az állást elnyerui óbajtó hajadon biciklista legyen, mert a külváros szélén épült óvodából igen fásztok, költségek, azután meg a kis óvodásoknak ezen ügyességre való oktatása leszen az első tantárgy, mert a kicsikének oda gyalog kijárni a lebetelenségek sorába tartozik.

Czirák ur régiségi kutatásait, melyekhez a lakosság is készségesen kezet nyújt, annyi siker koronazza, hogy Bácsország összes eddigi nevezetességei messze eltörpülnek a mieink mellett, mert már nemcsak a madianiták híros cserep-esatábelye biztos, hanem még az avar sáncokkal körített Avar földvárak felföldözése is a befejezés stádiumába lépett ez új esztendőben. Cziráky ur által az újabbban felföldözött „ős sirmező” sirbontásai is meglepő eredményekkel járnak. Valószínű, hogy Atilla sírjától sem vagyunk már messze. Kár, hogy a technológiai munkálatok oly igen fásztok, költségek, sok időt s türelmet igénylők. De ne feledjük e kitarásra buzdító közmondást: „A türelem rózsát terem!” Adja Isten!

Melyhöz hasonló jókat kívánva, vagyok tek. szerkesztő urnak

Bács-Gomboson, 1899. jan. 14.

nagyrabecstülő hive:

Gábory Károly.

Ujdonságok.

Városi piknik. A városi piknik rendezősége a következő meghívót bocsájtotta ki: Meghívó. Zombor szabad királyi város tisztikara a városháza összes termeiben 1899. évi január hó 28-án a városi szegényalap javára zártkörű pikniket rendez, melyre N. N. urat és családját tisztelettel meghívjuk. Helybeli urak személyenként 2 frt belépti díjat fizetnek s a helybeli családok az ételeket adják. Vidéki meghívottak belépti díj személyenként 2 frtot fizetnek. Kezdeté este fél 9 órakor. Háziasszonyok: Trischler Ferencné, Dekker Pálné, Gyurisits Györgyné, Walter Nándorné, dr. Dimitrijevits Bránkóné, Latinovits Szaniszlóné, dr. Poppovits Istvánné, dr. Danuinger Ádámné, dr. Huber Józsefné, Szabó Lászlóné, Vukicsévits Katinka, Heinz Kálmáné, Konyovits Péterné, Konyovits Pálné, Radoszavlevits Tivadarné. A végrehajtó bizottság: Trischler Ferenc, Thurszky Jenő, Dekker Pál, Gyurisits György, Lang Gyula, Dimitrijevits Bránkó dr., Latinovits Szaniszló, Zsulyevics Ernő, Auth György, Zomborcsévits György, Karnász Kálmán, Aradszky György. Ifjusági rendező bizottság: Átányi József dr., Athanaczkovits Mirosláv, Alföldy Árpád dr., Buják József dr., Blumenthal Károly, Blumenthal Miklós, Bittermann Gyula, Bieliczky Károly, Burnách Márton, Bittermann László, Bikár Vojin dr., Bikár Rada, Bikár Milán, Berits Szvetisláv, Brkits Izsák, Csernyus Pál, Csávosi Lajos, Donoszlovits József ifj., Dömötör Aladár, Eirich László, Eirich Oszkár, Fratricsevits Aszt Vince dr., Fernbach Bálint, Fernbach János, Falcione Árpád, Falcione Lajos, Falcione László, Frey Jenő, Frey Gyula, Firány Alajos, Fodor Mihály, Gaál István dr., Grünér Pál dr., Gergurov Márk dr., Gergurov Milán ifj., Gergurov Szvetisláv, Gruits Vlása, Havel Jenő, Heindlhofer Róbert ifj., Horváth Béla, Husvéth Gyula, Jakobcsits János, Juba Adolf, Ilkits Szeván, Jovits Szeván, Joanoovits Iván, Körtvelyesy Mór dr., Konyovits Milos, Konyovits Antal, Konyovits György dr., Koszanits Szvetisláv, Kanyó Jenő, Kleiner Lajos, Kémarmár Béla, Krump Vilmos, Kekezoovits János, Kohut Kálmán, Karácson Gyula ifj., Kemény Béla, Lederer Pál, Lukács Sándor, Lachéta Béla, Littvay Antal, Lichtschein Lajos dr., Lallosevits György, Luguerszky Ozren, Maximovits Miklós, Medgyessy Ferenc, Marshall Béla, Nikolits Kornél, Okolicsny Lajos, Pasztrovits János, Prokópy Imre, Pandurovits Milán, Petrovits Milvoj, Polzovits István, Petrovits Dömötör, Robeim Zsiga, Ribiczey Kálmán, Radics Aladár, Radics Dusán, Szemző Károly, Szemző István ifj., Szemző István legifj., Szemző Gyula, Szalay Frigyes, Szilágyi Károly, Szilágyi Lajos, Széchenyi László, Spanyol József, Szabó Sándor, Schlaggerter Leó, Simits Ágoston, Sztricsévits István, Sztovits Milán, Thurszky Zsiga dr., Thunner Nándor, Tripolszky Gyula, Theofánovits Voisláv, Theofánovits Vojin, Tomcsányi Aladár, Vuits Jován, Vuits Szeván, Vuits Bránkó, Vukicsévits Boskó, Vukicsévits Vlása, Veszelinovich Milorád, Veszelovszky István, Zottományi Mihály, Zurkovits Milán.

A zombori takarékpénztár közgyűlése.

A zombori takarékpénztár ez idei közgyűlését folyó hó 29-én tartja meg, a melynek képesében meg fogunk emlékezni ezen Sándor Béla vezetése alatt álló kiváló pénztárest 1898. évi működéséről.

Eljegyzés. Bikár Radivoj, zombori szerb tanító-képezdei hittanár eljegyezte Sztankits Mára kisasszonyt Nagy-Kikindáról.

Változás az almási járásbírósnágnál. Kovatsits Antal kir. járásbíró, az almási járásbírósnag vezetője 30 évi szolgálat után nyugalomba vonult. Helyébe almási járásbíróvá dr. Gajári Béla nevezetett ki.

Előzetes bali jelentés. A helybeli jótékony izr. négyelet folyó évi február hó 25-én a „Vadászkürt” összes termeiben táncvigalmat rendez. A bál érdekesnek ígérkezik annál is inkább, mivel a választmány batározata értelmében a hölgyek mind egyszínű calicó-ban jelennek meg.

Eljegyzés. Konkoly István csonoplaini tanító eljegyezte Muzsik Hermína kisasszonyt O Bacséről.

Pályázat. A „magyarországi hercegprimás alapítvány” egy alapítványi hely — mely egyszeri 8 frt 40 kr jutalommal van összekötve — írszedésbe jövén, felhívtnak mindazok, akik ezen jutalmat elnyerui óhajtnák és arra igénynyel bírnak, hogy szabályszerű szegénységi bizonyítvánnyal és egészségi állapotukról kiállított orvosi bizonyítvánnyal ellátott folyamodványukat legkésőbb 1899. évi március hó 15-éig a cs. és kir. hadkiegészítési kertületi parancsnokságnál Zomborban nyújtsák be. Pályázhatnak katonák szegénysorsu árva, örvestertől lefelé.

Halálozás. Poppovits János nyugalmazott honvéd ezredes, a 19. honvéd gyalogezred volt parancsnoka, folyó hó 9-én Bács Földváron elhunyt. Temetése január hó 11-én ment végebe általános részvétel mellett. A család a következő gyászjelentést adta ki: Fajdalomtól megtört szívvel jelentjük rokonaink, barátaink és ismerőseinknek felejthetlen férj, gondos jó apa, szeretett sógor, illetve nagybátyánk Poppovics János nyugalmazott m. kir. honvéd ezredesnek életének 58-ik évében 1899. évi január hó 9-én éjjeli 11 órakor történt gyászos elhunytát. A kedves halott hült tetemei Bacs-Földvárott 1899. évi január hó 11-én délelőtt 8 órakor fogtak a gör. kel. egyház szertartásai szerint beszenteltetni s innen Adára leendő szállítás után az adai gör. kel. sírkertben lévő családi sírba örök nyugalomra helyeztetni. Örök világhosszág fényeskedjék neki! Bacs-Földvár, 1899. évi január hó 10-én. Poppovics Mária szül. Szervinaez, neje. Poppovics István és János, örökbe-fogadott fiai. Özv. Poppovics Lyubica szül. Gajcsinovic, sógorinje. Poppovics Dusán, István, Sándor, Bosko, Mirkó és Vojin, unokaöccsei. Poppovics Jelena és Katica, unokanővérei. Tolmács István és Mita, unoka-testvérei, valamint egyéb rokonai.

Uj lap a megyében. Ujvidéken „Neusatzer Tageblatt” cím alatt február hó 1-én új politikai napilap fog megjelenni.

Esküvő. Ifj. Zanbauer Ágoston e hó 14-én vezette oltárhoz Trischler Elza kisasszonyt Ujvidéken. A násznagy tisztelet Wenzel Lajos, a vőlegény nagybátyja és Wodring Ágost kiskiszei jegyző teljesítették.

Táncestély. Az ó-becsei kath. legényegyesület f. évi január hó 22-én vasárnap, a városi nagyvendéglő nagytermében, polgári tréfa-kötéssel és nemzeti postával kapcsolatos zártkörű jótékonycélu táncestélyt rendez.

Eljegyzés. Rabstein Vilmos szabadkai takarékpénztári könyvelő eljegyezte Koncsek Amál kisasszonyt Csonoplról.

Ingyen szederfa csemete. A földmívelésügyi m. kir. miniszterium országos selyemtenyési felügyelősége bárkinek ingyen ad 2—3 éves magági szederfa csemétét. Városok, községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magánfelek a szállítási költséget viselik. Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta, vasut, esetleg hajóállomás pontosan bejelentendő. Ha a csemeték magas törzsű fákká neveljük, úgy egy katasztrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el olyformán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csemeték 80 centiméter távolságra álljanak. Süvény alakításnál egy folyó méterre 3 darab, egy folyó öltre 6 darab csemétét számítunk. Kik csemétét akarnak, élt sürgősen jelentsek be. A földmívelésügyi m. kir. miniszterium országos selyemtenyészési felügyelősége Szegzárdon, Tolnamegye.

Uj lap Ó-Becsén. Ó-Becsén Gündör Ferenc szerkesztése alatt „Nepakarát” címen egy társadalmi hetilap indult meg, mely egyuttal az ó-becsei nemzeti szövetség hivatalos közlönye, leginkább a nép és a munkások érdekeinek megvédését tűzte ki céljául.

Eljegyzés. D. Rohacsek István eljegyezte Sprödt Rózsika kisasszonyt.

Táncmulatság. A prigl.-szent-iváni kaszinó-egylet folyó hó 21-én a kaszinó helyiségében az egylet alaptörvénye javára táncmulatságot rendez.

Gyászhir. Kanizsáról vettük a következő gyász-jelentést: Özvegy Herz Mórné szül. Fried Julia fájdalomtól lesújtva jelenti a legjobb férj, szerető apa, nagypapa, testvér Herz Mórnak f. hó 15-én reggeli 8 órakor életének 79 ik, legboldogabb házasságának 47-ik évében történt gyászos elhunytát. A kedves halott földi maradványai f. hó 16-án délután 3 órakor fogtak a feldult családi otthonból a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Áldás emlékére! A boldogultat siratják még fia, Herczeg Ede nevével, Berger Ellával, nővére: Deutschné sz. Herz Betti, veje: dr. Dery Károly, unokái: Herczeg Imre és Margit.

Pénzlopás. Ritka vakmerő, de nagyon ügyes tolvaj lehet az az ismeretlen egyén, kit a sztanisicsei csendőrség most erőlyesen nyomoz. Rendl Antal sztanisicsei lakos f. hó 14-én hosszabb utról fáradatan haza jöve, este 7—8 óra között lámpavilág mellett felöltözve a diványra fektűt pihenni és elaludt. Oly mély volt az álma, hogy sem nem érezte, sem nem hallotta, hogy valaki a szobába belopódzott s hogy idegen kéz motoszkál mellénye zsebében, melynek eredménye az volt, hogy onnan 4 drb százaz, 10 drb 10 forintos hankjegyet és több okmányokat tartalmazó sárga bőrfü pénztárcáját ellopta. Midőn fölébredvén levetkőzött, keservesen tapasztalta, hogy teli pénztárcáját ellopták. Röggtön jelentést tett a csendőrségnek, de a tettest eddig még nem sikerült kinyomozni.

Esküvő. Gubicza György folyó hó 14-én, szombatn esküdtött örök hűséget Novák Berta kisasszonynak, Novák Gyula polgártársunk leányának.

Érdekes párbaj. Torzsáról írják: Hallottam már, hogy két ember egybe nem hangzó véleményeinek kiegyenlítése céljából karddal, puskával, pisztolyal, revolverrel, sőt ökölrel vívott párbajt, de féltéves teli üvegekkel párbajozni, no ez már unikum számba megy. De hol is találhatók ki a párbaj ez új nemét, ha csak nem a Bácskában? Hat biz ez hamisítatlan bácskai virtus! Történt pedig, hogy az Ur 1899-ik évének egy szép napján ketten nem tudtak megegyezni — már t. i. itt Bácsországbán — véleményükön és mint említém, kibírták egymást féltéves párbajra. Megjelölték a segédek (orvos persze nem volt jelen, mert vérontástól tartani nem kellett, inkább másról, melyhez orvos nem kell) és megkezdődött az élethalál-harc. 15 féltéves volt a távolság és 5 féltéves avange. Győzzen a jobb! (t. i. gyomor). Mindkét párbajozó 10 ig nyakasan kitartott és a segédek már kétségbe estek és azon voltak, hogy a párviadalt nullifikálják és a feleket kibékítsék, de ezek nem engedtek és következett a 11-ik. Amint ezt Y. (nevezük így) felhőrpintette (vagy inkább szívta), elvesztette az ügyet, mert virtusa elhagyta és lehanyatlott a pamlagra. X. pedig herosi cinizmussal folytatta, míg a 15-iket is le nem gyűrte — és ezt mind 2, azaz: két óra lefolyása alatt, bár határidő szabva nem volt és sietni sem kellett. A segédek jegyzőkönyvbe foglalták a tényállást és X-t győztesnek nyilvánították. A felek kibékültek volna, ha — képesek lettek volna! X. pedig — ami különösen megjegyzendő — még „odaig“ sem volt. Hogy azonban esetleges bajoknál a szoba padlója a boros párviadaltól kárt ne szenvedjen, a korcsmáros elég elővigyázó volt vizes deszkáról gondoskodni, de szerencsére nem volt rájuk szükség. No, kérem már ebből is látjuk, hogy igaz az a vád: inni csak Bácskában tudnak! Próbálja meg ezt egy burkus!

Leánylopás. Ó Bácsóról írják: Minden évben előfordul egy leányzókötés vagy leánylopás a szerbek között. E hó 7-én Stefanov Pajó bacs-földvári lakos azzal a panaszzal jött a rendőrséghez, hogy az ő szép Ivánka leányát ellopták. A szerelmes tolvajok Petrovits Milvoj és két testvére, Sztevo és Dusan bacs földvári legények, a kik az utcán erőszakkal kocsira dobták a leányt és elváltattak vele Ó Bácsóra és Tomits Kőjó házban vannak. A panaszos apa előadta, hogy lóra kapva, utánuk vágatott, de mikor közel érte a leányrablókat, azok rálöttek revolvereikkel. A rendőrség az apa segítségére menve, csakugyan megtalálta a leányt Tomits házban és az apának átadták a szép Ivánkát. A leányrablókat pedig a bíróságnál jelentették föl.

Rejtélyes rablás. Szabadkáról írják: B. helybeli kereskedő folyó hó 11. és 12-ike közötti éjjel egyik helybeli vendéglőben mulatott s mikor már a mulatást megelégedte, fiakkerost hívatott, hogy hazabajthasson. A fiakkeros, aki az illetőt jól ismerte és tudta, hogy merre van a lakása, mégis épen ellenkező irányban bajt. A kocsiiban ülő vendég azonban kissé pityókós állapotban volt és csak akkor eszmélt fel, amikor észrevette, hogy a fiakkeros őt a régi baromvársátra vitte. A baromvársátra vezető vambázon tul a kocsi birtelen megállt s a fiakkeros követelte, hogy fizesse őt ki. A kereskedő megijedt és sejtette, hogy itt rosszban törheti a fiakkeros a fejét és a felszólításra azt válaszolta, hogy vigye haza, otthon kifizeti. A fiakkeros azonban — a panaszos előadása szerint — lelökte vendégét a kocsiról és azt mondta, „ha nem akarja, hogy nagy baj történjen, akkor azonnal adjon pénzt,“ a kereskedő alig nyult ijedten tárcájához, már a fiakkeros kikapta azt kezéből és abból az egész készletet, 30 frtot kivette. Ezután a vendégét ott hagyta és hazabajtatt. A kereskedő a sötétségben nem tudta, hogy merre menjen, néhány ház ablakán bekopogtatott és bebocsátást kért, míg végre a zsidó temető közelében levő vambháznál bebocsátották. Alig hogy reggel lett, B. bejött a városba és a rendőrséghez sietett és ott panaszt előadva, megnevezte a fiakkerost s a rendőrség annak következtében azonnal megejtette a vizsgálatot, a fiakkerost letartóztatta és kihallgatott több tanut, akik azt állították, hogy a fiakkeros, valamint a kereskedő is részeg volt, amit a fiakkeros maga is állít és nem tudja, hogy hova lehetett a hiányzó 30 frt. Hegedűs kapitány a napokban ismét kihallgatta a fiakkerost, vallomását egybevetve az eddigi bizonyítékokkal, bátorozottan nem deríthetvén ki azt, vádolt tagadásával szemben, hogy a rablást a fiakkeros követte el, amiért őt szabadon bocsátotta s az ügyet a kir. ügyészséghez további eljárás végett áttette.

Ellopott subák. A mostani tél ugyan nem erős, de azért egy téli suba mégis jó szolgálatot tesz különösen oly embernek, akinek nem igen van téli subája. Szegény embernek persze subára nem nagyon telik s így aztán előfordul, hogy némelyik nem törődve a büntető törvénykönyv szigorú paragrafusával, ott vesz, ahol hozzá jut. Szegény Herczog Antal itta meg a levét. Hazajött ugyanis a vásárról s az el nem adott 4 drb subát a kamrába rakta, de mire másnap fölébredt, a 4 suba eltűnt. A hivatlan vendég úgy látszik nem akart tudomást venni az illem szabályairól s az ugyanott levő húst és szalonnát is magával vitte s Herczog Antal kényajjal lakosnak 125 frt kárt okozott. A tettes ismeretlen lévén, a csendőri nyomozás folyamatban van.

Jó madarak. Zentán Balog Albert, Imre nevű fia egyedül őrizte otthon a házat, amikor két cimbara, Zsiga Elek és Mihály személyében beállított hozzá játszani. Amikor a két Zsiga gyerek észrevette, hogy a fiu egyedül van otthon, leteperték a földre és egyikük addig tartotta a földből szoritva, míg a másik bamaosan fölmutatta a szobát és miutegy 3 frt pénzre akadván, azt zsebre vágta. A művelet végeztével a nagyreményű csemeték magára hagyták Balog Imrét és egyenesen a korcsmába mentek mulatni. Később Balog Albert haza ment és tudomást vevén a jó madarak garázdálkodásáról, keresésükre indult és Bálint György korcsmájában szerencsésen rájuk is akadt. A kis gonoszok töredelmesen bevallották vétkeiket, de a korcsmárosnak is meggyűlik a baja, amiért ilyen gyerkőcöknek italt adott.

Vonatok indulása és érkezése Zomborban. Az október hó 1-től érvényes vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 6 óra 46 percek személyvonat, déli 11 óra 54 percek személyvonat és esti 8 óra 35 percek vegyesvonat.
2. Szabadka felé érkezés: Reggeli 6 óra 45 percek vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 percek személyvonat és esti 8 óra 34 percek személyvonat.

3. Gombos felé indulás: Reggeli 6 óra 55 percek vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 percek személyvonat, és esti 8 óra 41 percek személyvonat.

4. Gombos felé érkezés: Reggeli 6 óra 39 percek személyvonat, déli 11 óra 47 percek személyvonat és esti 8 óra 25 percek vegyesvonat.

5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 05 percek személyvonat, délutáni 4 óra 05 percek vegyesvonat.

6. Baja felé érkezés: Reggeli 6 óra 25 percek vegyesvonat, délutáni 3 óra 23 percek személyvonat.

7. Újvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 55 percek vegyesvonat, délutáni 3 óra 51 percek személyvonat.

8. Újvidék felé érkezés: Reggeli 6 óra 30 percek személyvonat, esti 7 óra 17 percek vegyesvonat.

Művészet és irodalom.

Népszerű közegészségtan. Irta dr. Thim József, az orsz. egészségügyi tanács rk. tagja. Budapest és Pozsony. Stampfel kiadása. Ára 2 korona. A „Gyógyászati“ 1899. 2. száma e műről a következőket írja: „Dr. Thim József, ki a közegészségügyi szakirodalom terén már több nagyobb munkával tűnt ki, irta meg fenti cím alatt egyik művét. E könyvecske is, melyet szerző „a művelt közönségnek“ szánt, céljának igen jól felel meg. Közérthető módon és mégis tartózkodva minden a népszerű negyelvűző parlagiasságtól és együgyűségtől tárgyalja a fertőző betegségeket és járványokat, a fertőtlenítést, a talajt, a viz és levegő egészségügyi vonatkozásait, a lakást, a táplálkozást, a test ápolását, a munkát és pihenést, az életmentést és végül fogalmat nyújt a közönségnek az egészségügyi közigazgatásról is. Azon népszerű egészségügyi könyvek között, melyek utóbbi években megrendezésre és a nélkül megjelentek, az itt ismertetett a legkomolyabbak és legjobbak egyike.“

A „Vasárnapi Ujság“ január 15-iki száma 16 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Szász Domokos“ (arcképpel és képekkel a kolozsvári ev. ref. theologiai fakultásról, fényképek és Döre Tivadar rajzai után). — „Szász Domokos ravatalánál“ Költemény. Irta Szabolcska Mihály. — „Templomban“ Költemény. Irta Sárányi István. — Regény: „Szép Angyalok“ Elbeszélés. Irta Jókai Mór (Goró Lajos eredeti rajzaival). — „A vadlilium“ Regény. Irta Theuriet André (a párisi kiadás illusztrációival). Franciából fordította Geróné Cserhalmi Irén. — „A magyar törvényhozás zajos napjaiból.“ — „A hártfai Lieb család.“ Benezúr Katától. — „Magyar főúri nász Berlinben.“ — „A saári templom freskói“ (képekkel Türy Gyula festményei után és Türy arcképpel). — „A kalapviselő történetéből.“ — „Az öreg gulyás.“ Irta Eötvös Károly (képpel Schlesinger Magdának a képzőművészeti társulat teli kiállításán levő festménye után). — „Szász Domokos halála és temetése.“ — „A Petőfi-társaság nagygyűlése“ — Airoli pusztulása“ (képpel). — „Tüzmentes ház New-Yorkban.“ — Irodalom és művészet, Közzétettek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságokkal“ együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Színház.

A Gésák.

Január 11.

Harmadszor került színre ez a kedves eredeti operette szép számú közönség előtt. Az előadás, mint az előző két alkalommal, most is kifogástalan volt. Pompás öszjáték, szereptudás, az énekszámok szép és jó interpretálási jellemezték az előadást. Ez előadással a színház vezető a közönség művészi igényét teljesen kielégítette.

A valóni nász.

Január 12.

A román színműirodalom termékei meglehetősen ismeretlenek előttünk s így a ma este bemutatott színmű egy idegen ország társadalmi viszonyait mutatván be, az újdonság ingerével bírt. Az előadás igen jó volt. Szanda szerepét Tölvöly Margit játszotta s ebben a nagy szerepben az ő finom művészete teljes fényében csillogott. Különösen a második felvonás nagy jelenetét játszotta meg kiváló művészete nagy erejével. Szép színpadi alakja, kitzinó organuma s szerepének intelligens, értelmes felfogása ezt a művésznőt a legkiválóbbak közé sorozzák. Notara szerepében Hevesi igen jó volt. Csuku államügyész szerepében Simou Jenő nagyon jó alakítást nyújtott. Deák, Környei, Batosi, Szabó, Nógrádiné, Kantai és Német az este szintén szépen játszottak.

A bányamester.

Január 13.

A társulat kedvelt primadonnája jutalomjátékaul került színre ma este ez a dallamos operette. A közönség kózorával, csokorral kedveskedett a jeles színésznőnek, kinek jutalomjátéka anyagilag is sikertült, amennyiben gyűjtés útján tekintélyesebb összeget juttattak részére, a színház pedig majdnem egészen megtelt. Pálffy Nina erre, eddigi szereplésével teljesen részegült. Szerepeit mindig gondos lelkiismeretességgel tanulmányozza át, játéka elegáns és sikkes, üdén csengő, szép terjedelmű sopránjával előadott énekszámait minden alkalommal tetszést aratnak. A zombori színpadnak ritkán volt hozzá hasonlítható jó primadonnája. Az este legnagyobb sikerét ismét brilliansan elénekelte Sullivan-féle keringővel aratta. A mi az egész előadást illeti, azon bizony lehetett egyet-mást kifogásolni. A bányászok öltözéke nem volt megfelelő, az egyes szereplők is bizonytalanul énekeltek. Az első felvonás különösen gyengén ment, a másik kettő némileg jobban. Szépen adták elő azonban Galyasi Paula és Szabó József a második felvonás kettősét és Környei ezen felvonás végén az ismert szép dallamot.

A kukta kisasszony.

Január 14.

Márkus és Szabados operettje ment ma este félig telt ház előtt. Hazal termék. Inkább talán énekes bohózatnak kellett volna a darabot elnevezni, mert a szövege meg az operette szövegek nivóján áll is tul bohókás, a zene pedig nagyon kevés. Egy-két ismétlődő keringő,

egy kuplé meg egy khorus teszik majdnem az egész partitúrát. Az előadás elég jó volt, bár talán egy kissé élénkebben kellett volna folynia. Az egyes szereplők közül ki kell emelnünk Szabót, ki igen jól játszotta szerepét, pár énekszámát biztosan énekelte és mint mindig, elegáns alak volt. Galyasi Paula hasonlóképp elismerést érdemel kedves játékáért és szép kis énekszámáért. A csiz-dalt szépen énekelte és a fitty imitációja kedvesen sikerült. Szabóné asszony kisebb szerepében jó volt és csinosan énekel egy kuplét. Dulics a kalandokra szomjazó ifju szerepében igen kedves volt, Német pedig a nála megszokott jellemző erővel festette elibénk a „mely ápol és eltakar“ örnagyot. Szabó a főszakács szerepében kitünő, mulatságos alak volt. Kantai nagyon jól játszott.

Cigányszerelem.

Január 15.

Dankó Pista a kitzinó népdal költő a színpadi babérokra is vágyakozván, megpróbálkozott a színdarab írással és megírta a Cigányszerelem népszínművet, a melyet gyenge kísérletnél egyébrek nem is lehet tartani. A cselekvény — ha ugyan lehet szó arról — roppant lassusággal vánszorog a kifejlődés felé, a dialogok füresek s még az ő szép nótái is elmaradtak. Az előadást majdnem üres ház előtt adták elő, s a mi jó itt-ott az előadásban előfordult, azt a színészek csinálták meg. Igy Német az öreg cigányprimást, Környei a cimbalmost, Nógrádiné a fiatal menyecskét. Játzottak még Hevesi, Batosi, Szabóné, Simon, Szalóki.

b. k.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

109. szám.

kig. 1899.

Hirdetmény.

Bezdan községben megüresedett községi gyalogrendőri állásra, mely évi 216 frt készpénzfizetés, 50 frt ruhaátalány és teljes felszerelés javadalmazással van egybekötve, pályázatot hirdetünk s felhívjuk az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy folyamodványaikat kellőleg okmányolva 1899. évi február hó 5-ig alulírt előjáróknál nyújtsák be.

Kelt Bezdanban, 1899. évi január hó 13.

Bosnyák János,
jegyző.

Balla Ferenc,
bíró.

40. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Vajszka községben egy havi 20 frtos részletekben felveendő évi 240 frttal javadalmazott községi gyalogrendőri állás üresedvén meg, felhívunk mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket

- a) a magyar állampolgárságot,
- b) a védkötelezettség teljesítését,
- c) az életkort, erkölcsi magaviseletet igazoló okmányokkal,
- d) a testi épséget és egészségi állapotot igazoló orvosi bizonyítvánnyal és

1) az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelve **folyó hó 30-ig** bezárólag a vajszkabogyáni körjegyzőségnek nyújtsák be.

Írás és olvasáson kívül a magyar nyelv mellett valamely szláv nyelv beszélése is megkívántatik.

A kiszolgált katonai altisztek és a m. kir. csendőrségnél szolgálatban állott egyének pályában részeseülnek.

Vajszkan, 1899. évi január hó 12-én.

Hiel Lipót,

2—1

körjegyző.

2813. szám.

közs. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bajsa község elöljárósága részéről közhírre tétetik, miszerint lemondás folytán egy gyalogrendőri állás jött üresedésbe, mely választás útján lesz betöltve.

Felhívunk pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket **1899. évi január hó 20-ig** nyújtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kérvényben igazolni tartoznak, hogy:

- a) magyar honpolgárok,
- b) védkötelezettségüknek megfeleleltek, 24-ik életévüket betöltötték s a 60-ikat pedig el nem érték,
- c) feddhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan előéletűek,
- d) irni, olvasni tudnak és a községben divó magyar nyelven kívül leginkább még a szerb nyelvet birják,
- e) teljesen egészségesek.

Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök előnyben részesítetnek, azonban azok, kik a felelős községi örségben szolgáltak, azoknak kérvényük tekintetbe vétetni nem fognak.

A rendőri állás évi 300 frt javadalmazással van összekötve, mely utólagos havi részletben lesz kifizetendő.

Az illető megválasztott köteles az előirt egyenruházat saját költségén beszerezni.

A választás napja később fog kitűzteni.

Kelt Bajsan, 1898. évi december hó 31-én.

Szilvássy János,

Berkos János,

jegyző.

3—2

biró.

**A Zombori Takarékpénztár
Mérleg- és vagyon-kimutatása
1898-ik évi december hó 31-én.**

VAGYON	Összeg		TEHER	Összeg	
	frt	kr		frt	kr
Ingatlanokra bekebelezett kölcsönök	3.470,221	73	Befizetett részvénytőke	100,000	—
Leszámitolt váltók	735,528	06	Tartaléktőke	121,589	24
Jelzálogilag biztosított váltókölcsönök	344,513	—	Rendkívüli tartalékalap	60,000	—
Ertékpapírokra adott előlegek	22,183	30	Nyugdíjalap	28,215	17
150.000 frt 4 1/2% magyar regále-megváltási kötvény á 100-75	151,125	—	Külön tartalékalap	28,454	47
250 drb 5% magyar-gácsországi vasuti részvény á 213 frt	53,250	—	Betételek 4 1/2% kamatozásra	3.549,274	40
Végrehajtási árverésnél letett bánatpénz	950	—	Betételek 4% kamatozásra	750,030	39
Gromon-utcai 180. ö. i. sz. bérház	42,261	89	Betételek után 1898. II. félévre tőkésített 4 1/2% kamatok	67,218	50
Kossuth Lajos-utcai 157. ö. i. számú intézeti ház	44,942	73	Betételek után 1898. II. félévre tőkésített 4% kamatok	5,517	18
Oszták-Magyar-Bank giró számláján	562	66	Ezek után járuló 10% adó	7,273	57
Postatakarékpénztári cheque számlán	318	50	A nyugdíjalap II. félévi kamatai után járó adó	57	52
1898. évi december hó 31-ig hátralékos kamatok	17,148	90	Visszleszámitolt váltók	91,100	—
A felszerelési tárgyak értéke	3,710	71	1899. évre előre bevett kamatok	55,431	11
Visszleszámitolás után előre fizetett kamat	353	97	Beszedett bekebelezési illetékek	2,168	—
Pénzkészlet 1898. évi december hó 31-én	53,173	75	Tiszta jövedelem	74,250	91
			Ebből a részvénytőke után 5% kamatok	5,000	—
				69,250	91
			A tartaléktőkéhez esatolt 10%	6,925	10
			A nyugdíjalaphoz esatolt 3%	2,077	53
			Rendelkezésre álló 1898. évi jövedelem	60,248	28
			Nyereség áthozat (már 1898. évben megadótatva) 1897-ik évről	8,666	37
			Felosztásra kerül	68,914	65
	4.940,244	20		4.940,244	20

Kelt Zomborban, 1899. évi január hó 5-én.

Sándor Béla s. k.,
igazgató.

Csávosi Sándor s. k.,
főkönyvelő.

Az almás-járási takarékpénztár részvénytársaság XVII. évi üzletkimutatása 1898-ik évről.

Igazgatósági jelentés.

Tisztelt közgyűlés! Van szerencsénk takarékpénztárunk XVII-ik évi üzletkimutatását a tisztelt részvényeseknek bemutatni. Az 1898-ik évre eső 23306 kor. 69 fillér nyeresémet ajánljuk következőképp megosztani: 1. 5% tartalékalapnak 1165 korona 33 fillér. 2. 5% igazgatósági jutalék 1165 korona 33 fillér. 3. 8% választmányi jutalék 1864 korona 55 fillér. 4. 2% felügyelői jutalék 466 korona 12 fillér. 5. Juttalmazás 500 korona. 6. Jótékony cél 200 korona. 7. Ingatlan (ház) érték leírása 1000 korona. 8. Ingóság érték leírása 600 korona. 9. Tartalékalap gyarapítására 3108 korona 67 fillér. 10. Átvitelül a jövő évre 1236 korona 69 fillér. 11. Osztalékul részvényenként 12% 12000 korona. Összesen 23306 korona 69 fillér.

Ezek után kérjük a tisztelt közgyűlést, miként a szokásos felmentvényt a múlt 1898-ik évre nekünk, valamint a felügyelő bizottságnak megadni szíveskedjék. — Kelt Bács-Almás, 1899. évi január hó 1-én. **Kovatsits Máté s. k., Scherk Gyula s. k., Kehl Péter s. k.,** igazgatók.

Felügyelő-bizottsági jelentés.

Tisztelt közgyűlés! Van szerencsénk intézetünknek 1898-ik évi üzletkimutatására vonatkozó jelentésünket a következőkben előterjeszteni: Az egész évi ügykezelést, valamint a zárszámadásokat behatóan megvizsgáltuk, azokat helyesnek s a könyvekkel megegyezőnek találtuk. Az igazgatóságnak jelentésében előterjesztett 23306 korona 69 fillér nyeresémfelosztási javaslatát is megvizsgáltuk, ahhoz mindenképpen hozzájárulunk és a tisztelt közgyűlésnek elfogadására ajánljuk. A felmentvény megadását mind az igazgatóság, mind a magunk részére kérjük. — Kelt Bács-Almás, 1899. évi január hó 1-én. **Sterk József s. k., Bilinovits Jakab s. k., Száhl Ferenc s. k.,** felügyelő-bizottsági tagok.

Vagyon.	MÉRLEG.	Teher.	
Pénzkészlet	17648 20	Alaptőke	100000 —
Váltó	474795 —	Betétek	486208 70
Előleg	69750 —	Tartalékalap	20226 —
Jelzálog-kölcsön	44100 —	Fel nem vett osztalék	224 —
Per-előleg	442 24	Egyenleg mint nyeresemény:	
Leltári ingóságok	600 —	a) Múlt évről áthozott	500 k. 64 f.
Tőke elhelyezés	300 —	b) Folyó évi	22806 k. 05 f.
Folyó számla	369 69		
Ingatlan	21960 26		
	629965 39		629965 39

Meghívás

az almás-járási takarékpénztár részvénytársaság által 1899. évi február hó 16-án délelőtt 9 órakor Bács-Almás, saját házában tartandó rendes évi közgyűlésre.

Tárgyai lesznek:

1. Az igazgatósági, választmányi és felügyelő-bizottsági jelentések tárgyalása.
2. A múlt évi zárszámadások előterjesztése és megvizsgálása, a mérleg végleges megállapítása és a nyereség felosztása.
3. A felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. A választmány 6 és a felügyelő-bizottság 3 tagjának megválasztása, kik az alapszabályok 62. és 72. §-ai értelmében kilépésre kerülnek. A 6 választmányi tag közül 1 az időközben elhalt 1 választmányi tag helyébe 2 évi mandátummal választatik.
5. A közgyűlés jegyzőkönyvének aláírására 2 részvényes megválasztása.

Azon tisztelt részvényesek, kik ezen közgyűlésen részt venni és jogaikat gyakorolni kívánják, az alapszabályok 54. §-a értelmében tartoznak a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeiket és meghatalmazásukat az igazgatóságnál letenni.

Kelt Bács-Almás, 1899. évi január hó 9-én.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Bács-Vaskút község előjárása 2 frt napi-díj mellett egy havi, esetleg hosszabb időre egy kisegítőt szándékozván alkalmazni, felhivatnak azok, kik e minőségben magukat alkalmaztatni késznek, hogy ebbeli szándékukat alulírt jegyzővel írásban tudassák. Az adóügyben jártassággal bírók előnyben részesítetnek.

Bács-Vaskuton 1899. január 14.

Saatmár József, Kindl Mátyás,
jegyző. 3—1 bírő.

Vetőbüköny

kitűnő minőségben ugy kicsiben, mint vaggonszámra a legjutányosabb árban kapható

Bruck és Rózsa
eszéki cégnél.

Zembar. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatásból.

**7 drb citrom 10 kr.
8 drb narancs 10 kr.**

Kapható:

ENGEL és GOLDSTEIN

fűszerkereskedésében *—5
ZOMBORBAN.

222. sz.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Paraga községben üresedésbe jött és havi utólagos részletekben kiűzetendő évi 216 frt javadalmazással összekötött gyalogrendőrvezetői állásra pályázatot nyitok. Mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, felhívom, hogy szabályszerűen okmányolt pályázati kérvényeiket **folyó évi január hó 26-ig** nálam okvetlenül benyújtsák.

Palánka, 1899. évi január hó 8.

Ritter,
szolgabíró.

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete“ ZOMBOR,
Kossuth Lajos-utca 164. sz. I. emelet.

Van szerencsém a gazdaközönség b. figyelmét a Zomborban (Kossuth-utca) Takarékpénztárral szemben 164. sz. I. emeleten levő „irodámra“ felhívni s tisztelettel felkérni, hogy ha akár birtokszerzési, akár pedig betáblázott drágább kamatu adósságának kifizetése céljából rövid vagy hosszabb idejű

törlesztéses olcsó pénzkölcsönre

szüksége volna, hogy hozzám, alulírott címhez, teljes bizalommal fordulni méltóztatnék, miután általam az óhajtott **olcsó kölcsönhöz** a lehető legrövidebb idő alatt juthat. A tőkét nem kell külön törleszteni, miután a tőke és kamat együttesen törlesztetik és a meghatározott időre az egész adósság elfogy.

A készpénzkölcsönök

3 1/2 és 4%

kamatra kaphatók megfelelő tőkétörlesztéssel 10 évtől 63 évig terjedő visszafizetés mellett.

Az intézet meghatározott időn belül a félnek a kölcsönt nem mondhatja fel, ellenben a félnek jogában álland kölcsönét a meghatározott időn belül is akár egyszerre vagy nagyobb tőkétörlesztések által tetszése szerint bármikor előbb is visszafizetni, mely esetben a kamatok csakis a tőkeösszeg kiegyenlítéséig fizetendők, ilyen visszafizetéseknél a tőkében már törlesztett összeg levonásba hozatik.

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete“ ZOMBORBAN.

A biztosítás ágazataiban és jelzálog-kölcsönök terén jártas (üzletvezetők) utazók felvétetnek. *—1